

תאריך עדכון: 15.8.2019

29 ליולי 2019

שם קורס (עברית): דיפלומטיה ויישוב סכסוכים

שם קורס (אנגלית): Diplomacy and conflict resolution

מספר קורס: 773501

שם המרצה: ד"ר אמירה שיף

סוג הקורס: שיעור מתוקשב

שנת לימודים: תש"פ מסטר: ב היקף שעות: 2

אתר הקורס באינטרנט: מערכת מודול, אוניברסיטת בר-אילן

1. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות)

לאפשר לסטודנט להכיר ולבחון באופן מעמיק תיאוריות ומושגים חדשים מתחום יישוב הסכסוכים בנוגע לתהליכי ניהול ויישוב סכסוכים המתרחשים בזירה הבינלאומית.

ב. תוכן הקורס: רציונל ונושאים

במהלך הקורס יבחנו מקרי בוחן של תהליכי ניהול ויישוב של סכסוכים מנקודת מבטן של תיאוריות חדשות בתחום תוך זיהוי נקודות החוזק והחולשה בתיאוריות ובאופן ההתנהלות של השחקנים המרכזיים. נעסוק במקרי בוחן מגוונים הן מבחינת סוגי הסכסוכים והן מבחינת אופיים של התהליכים. נתייחס לסכסוכים ולתהליכי משא ומתן המתקיימים בין מדינות כאשר השחקנים המרכזיים הם מדינות ריבוניות, כגון הסכסוך בין ארה"ב לברה"מ בתקופת המלחמה הקרה, בין ארה"ב לצפון קוריאה, בין ארה"ב לאיראן, בין ישראל לאיראן, בין ישראל למצרים, בין ישראל לסוריה ועוד. נתייחס גם לסכסוכים פנים מדינתיים ולתהליכי משא ומתן בהם מעורבים שחקנים שאינם מדינתיים כמו סכסוכים אתניים מסוגים שונים ומלחמות אזרחים. יובאו דוגמאות לתהליכי משא ומתן ותהליכי שלום מוצלחים וגם כושלים מזירות שונות כגון מהסכסוך בין ארה"ב לצפון קוריאה,

ארה"ב ואיראן, בין ישראל לירדן, מהסכסוך בדרום אפריקה, מהסכסוך בצפון אירלנד, בקפריסין, הסכסוך בסרי-לנקה, הסכסוך על חבל הבסקים בספרד, ואף מהסכסוך בין ישראל לפלסטינים.

מהלך השיעורים

הקורס מתוקשב ונלמד באמצעות האתר של המרכז להוראה מתוקשבת באוניברסיטת בר-אילן. באתר יופיעו 11 יחידות לימוד המתייחסות כל אחת לנושא/שיעור. כל יחידה תכלול: א. תוכן השיעור בקובץ וורד ב. חומרי הקריאה מהרשימה הביבליוגרפית ג. קטעי קריאה נוספים (מהאינטרנט) עם מידע בנוגע למקרי בוחן מסוימים ד. פורום לדיון. בפורום לדיון תמצא שאלה לדיון הנוגעת לנושא היחידה. הסטודנטים ידרשו להתייחס לשאלה בתגובותיהם. השיעור הראשון והשיעור האחרון, ילמדו בכיתה כהרצאה פרונטלית.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	רקע כללי: יישוב סכסוכים בינלאומיים: נושאים ומגמות	Kriesberg, L. "The evolution of conflict resolution." In J. Bercovitch, V. Kremenyuk & I. W. Zartman (eds.), <i>The SAGE Handbook of Conflict</i>	השיעור יתקיים כהרצאה פרונטלית בכיתה. תינתן הקדמה לנושא הקורס ויוסבר אופן ההתנהלות בקורס

	<i>Resolution</i> (pp. 15-32). London: Sage Publication. Crocker, Chester, A. (2011). "Thoughts on the conflict management field after 30 years." <i>International Negotiation</i>, 16 (1): 1-10.		
	שיף, אמירה (2017). "יישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית. רעננה: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה: 17-46. Crocker, Chester. A., Hampson, Fen, Osler and Aall, Pamela (2005). "Introduction: Mapping the Nettle Field." In Chester Crocker	1. סכסוך ושורשיו: גישת הסכסוכים החברתיים ותאוריית הצרכים האנושיים הגדרות 2. סכסוכים: סכסוכים בין מדינות, סכסוכים חומריים, סכסוכים קהילתיים, סכסוכים אתנו לאומיים, סכסוכים ממושכים, סכסוכים קשים לפתרון סכסוכי זהות, מלחמות אזרחים.	2-3

	A., Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.) <i>Grasping the Nettle: Analyzing Cases of Intractable Conflict</i> (pp. 3- 32). Washington D.C.: The United States Institute of Peace Press. Burton, John (1993). "Conflict Resolution as a Political Philosophy." In Dennis JD. Sandole and Van der Merwe (eds.), <i>Conflict Resolution: Theory and Practice</i> (pp. 55- 64). U.K.: Manchester University Press.		
	Zartman, I. William (2008).	סיומם של סכסוכים וההשפעה של גורם ה"הזדמנות המפתה	4

	“Ripeness revisited: the push and pull of conflict management.” In I. William Zartman (ed.) <i>Essays on Theory and Practice</i> (pp. 232-244). N.Y: Routledge. Zartman, I. William (2012). “Process Reasons for Failure.” In Guy Olivier Faure (ed.), <i>Unfinished Business: Why International Negotiations Fail</i> (pp. 303-317). Georgia: University of Georgia Press. Schiff, Amira	ההדדית" (MEO)	

	(2014). "On Success and Failure: Readiness Theory and the Aceh and Sri Lanka Peace Processes." <i>International Negotiation</i>, 19 (1): 89-126. Schiff, Amira (2018). "The Kerry Peace Initiative in the Israeli Palestinian Conflict: When Hope and Good Intentions Are Not Enough." <i>International Negotiation</i>, 23 (1): 8-41.	תיאוריית המוכנות ותיאוריית הבשלות- מחקרים חדשים	5-6 7
	Mnookin, Robert, H. and		

	Ross, Lee (1995). "Introduction." In Kenneth Arrow, et.al. <i>Barriers to Conflict Resolution</i> (pp.2- 24). New York: Norton. Zahar, Marie- Joelle (2003). "Reframing the Spoiler Debate in Peace Processes." In John, Darby and Roger, MacGinty (eds.), <i>Contemporary Peacemaking: Conflict, Violence, and Peace Processes</i> (pp. 114-124). London and New York: Palgrave- MacMillan.	חסמים בתהליכי יישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית	

	Vukovic, Sinisa (2016). <i>International Multiparty Mediation and Conflict</i>. New York: Routledge: 9-37.	תווך בינלאומי- זוויות מחקריות חדשות	8
	Aall, Pamela (2007). "The Power of Nonofficial Actors in Conflict Management." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), <i>Leashing the Dogs of War: Conflict Management in A Divided World</i> (pp. 477-496). Washington D.C.: United States Institute of Peace. Chigas, Diana (2007). "Capacities	ארגונים לא ממשלתיים כשחקנים בתהליכי שלום	9

and Limits of NGO's as Conflict Managers.” In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), <i>Leashing the Dogs of War: Conflict Management in A Divided World</i> (pp. 553-582). Washington D.C.: United States Institute of Peace. Bartoli, Anatoli (2009). “NGO's and Conflict Resolution.” In J. Bercovitch, V. Kremenyuk & I. W, Zartman (eds.) <i>The Sage Handbook</i>		

<i>of Conflict Resolution</i> (pp. 392-412). Los Angeles, CA.: SAGE Publication Ltd. שיף, אמירה) (2017). יישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית. רעננה: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 395-435. Suhrke, Astri (2015). "The Long Decade of State Building." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), <i>Managing Conflict in A World Adrift</i> (pp. 555-570). Washington,	שמירת שלום והתערבות הומניטרית, בניית שלום	10-11

	D.C.: United States Institute of Peace. Tschirgi, Necla (2015). "Rebuilding War- Torn Societies: A Critical Review of International Approaches." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), <i>Managing Conflict in A World Adrift</i> (pp. 475-490). Washington D.C.: United States Institute of Peace.	סיכום (השיעור יתקיים בכיתה)	12

3. דרישות קדם

סיום סמסטר א' (סיום חובת המבחן בסוף סמסטר א') בקורס גישות ליישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית.

4. חובות / דרישות / מטלות

- חובת נוכחות במפגשים, הראשון והאחרון בסמסטר, שיתקיימו בכיתה. תלמיד שיעדר משתי הרצאות אלה ללא סיבה מוצדקת, לא יורשה לגשת לבחינה המסכמת.
- חובת השתתפות בחמישה פורומים של דיון מתוך אחד עשר.
- מבחן מסכם בסיום הסמסטר

1. מרכיבי הציון הסופי

- 90% מבחן סוף סמסטר
- 10% השתתפות בדיונים בפורומים שבאתר הקורס

2. ביבליוגרפיה

נושא 1

Kriesberg, L. (2009). "The evolution of conflict resolution." In J. Bercovitch, V. Kremenyuk & I. W. Zartman (eds.), *The SAGE Handbook of Conflict Resolution* (pp. 15-32). London: Sage Publication.

Crocker, Chester, A. (2011). "Thoughts on the conflict management field after 30 years." *International Negotiation*, 16 (1): 1-10.

נושא 2-3

שיף, אמירה (2017). "ישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית. רעננה: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה: 17-46.

Crocker, Chester. A., Hampson, Fen, Osler and Aall, Pamela (2005). "Introduction: Mapping the Nettle Field." In Chester Crocker A., Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.) *Grasping the Nettle: Analyzing Cases of Intractable Conflict* (pp. 3-32). Washington D.C.: The United States Institute of Peace Press.

Burton, John (1993). "Conflict Resolution as a Political Philosophy." In Dennis JD. Sandole and Van der Merwe (eds.), *Conflict Resolution: Theory and Practice* (pp. 55-64). U.K.: Manchester University Press.

נושא 4

Zartman, I. William (2008). "Ripeness revisited: the push and pull of conflict management." In I. William Zartman (ed.) *Essays on Theory and Practice* (pp. 232-244). N.Y: Routledge.

Zartman, I. William (2012). "Process Reasons for Failure." In Guy Olivier Faure (ed.), *Unfinished Business: Why International Negotiations Fail* (pp. 303-317). Georgia: University of Georgia Press.

נושא 5-6

Schiff, Amira (2014). "On Success and Failure: Readiness Theory and the Aceh and Sri Lanka Peace Processes." *International Negotiation*, 19 (1): 89-126.

Schiff, Amira (2018). "The Kerry Peace Initiative in the Israeli Palestinian Conflict: When Hope and Good Intentions Are Not Enough." *International Negotiation*, 23 (1): 8-41.

נושא 7

Mnookin, Robert, H. and Ross, Lee (1995). "Introduction." In Kenneth Arrow, et.al. *Barriers to Conflict Resolution* (pp.2-24). New York: Norton.

Zahar, Marie-Joelle (2003). "Reframing the Spoiler Debate in Peace Processes." In John, Darby and Roger, MacGinty (eds.), *Contemporary Peacemaking: Conflict, Violence, and Peace Processes* (pp. 114-124). London and New York: Palgrave- MacMillan.

נושא 8

Vukovic, Sinisa (2016). *International Multiparty Mediation and Conflict*. New York: Routledge: 9-37.

נושא 9

Aall, Pamela (2007). "The Power of Nonofficial Actors in Conflict Management." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), *Leashing the Dogs of War: Conflict Management in A Divided World* (pp. 477-496). Washington D.C.: United States Institute of Peace.

Chigas, Diana (2007). "Capacities and Limits of NGO's as Conflict Managers." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), *Leashing the Dogs of War: Conflict Management in A Divided World* (pp. 553-582). Washington D.C.: United States Institute of Peace.

Bartoli, Anatoli (2009). "NGO's and Conflict Resolution." In J. Bercovitch, V. Kremenyuk & I. W, Zartman (eds.) *The Sage Handbook of Conflict Resolution* (pp. 392-412). Los Angeles, CA.: SAGE Publication Ltd.

נושא 10-11

שיף, אמירה (2017). "יישוב סכסוכים בזירה הבינלאומית. רעננה: הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, 395-435.

נושא 12

Suhrke, Astri (2015). "The Long Decade of State Building." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), *Managing Conflict in A World Adrift* (pp. 555-570). Washington, D.C.: United States Institute of Peace.

Tschirgi, Necla (2015). "Rebuilding War- Torn Societies: A Critical Review of International Approaches." In A. Crocker, Fen Osler Hampson & Pamela Aall (eds.), *Managing Conflict in A World Adrift* (pp. 475-490). Washington D.C.: United States Institute of Peace.

ז. שם הקורס באנגלית

Diplomacy and conflict resolution